

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Сумського національного аграрного університету

Аграрний сектор є однією з ключових складових економіки Сумської області, де значна частина територій використовується для вирощування сільськогосподарських культур. Водночас регіон має свої особливості: Сумщина межує з кількома областями України та є прикордонною територією, що підвищує актуальність питань фітосанітарної безпеки, контролю за поширенням шкідливих організмів і дотримання карантинних вимог у рослинництві. У цьому контексті підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері захисту і карантину рослин є важливим завданням для сталого розвитку аграрного виробництва регіону.

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин», що реалізується у Сумському національному аграрному університеті, спрямована на підготовку фахівців, здатних працювати в умовах сучасного аграрного виробництва, забезпечувати фітосанітарний моніторинг посівів, прогнозувати поширення шкідливих організмів та впроваджувати ефективні системи захисту рослин. Особливо важливим є те, що підготовка таких спеціалістів здійснюється безпосередньо в регіоні, де вони зможуть реалізувати свої професійні знання і навички у сільськогосподарських підприємствах, лабораторіях, установах системи державного контролю та дорадчих службах.

Позитивно слід відзначити логічну структуру освітньої програми, збалансованість між дисциплінами загальної та фахової підготовки, а також достатньо широке представлення спеціалізованих освітніх компонентів, які охоплюють основні напрями сучасного захисту і карантину рослин. Наповнення програми дозволяє здобувачам отримати комплексні знання щодо біології шкідливих організмів, систем їх моніторингу, методів регулювання чисельності та організації фітосанітарних заходів у агроценозах.

Важливим також є поєднання теоретичної підготовки з практичною складовою, що забезпечує формування професійних навичок майбутніх фахівців та сприяє їх готовності до роботи у виробничому середовищі. Такий підхід є особливо цінним для регіону, де аграрні підприємства потребують компетентних спеціалістів у сфері захисту рослин.

З огляду на стратегічне значення аграрного виробництва для Сумської області та необхідність забезпечення фітосанітарної безпеки прикордонного регіону, реалізація освітньо-професійної програми «Захист і карантин рослин» є важливою для підготовки кадрового потенціалу аграрної галузі. Програма має змістовне наповнення та створює належні умови для формування у здобувачів сучасних професійних компетентностей.

**Директор Департаменту агропромислового
розвитку Сумської обласної
державної адміністрації**

Олександр МАСЛАК

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
«Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за
спеціальністю НІ «Агрономія» у Сумському НАУ

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» є цікавою та змістовною для здобувачів, які планують працювати у сфері захисту і карантину рослин. Під час навчання студенти отримують знання про шкідників, хвороби рослин, бур'яни, а також знайомляться з сучасними методами їх контролю та моніторингу. Навчальні дисципліни допомагають краще зрозуміти процеси, що відбуваються в агроєкосистемах, та формують практичні навички, необхідні для майбутньої професійної діяльності.

Важливим є те, що в освітній програмі поєднуються теоретичні заняття, лабораторні роботи та практична підготовка. Це дає можливість не лише отримувати знання, а й застосовувати їх під час виконання практичних завдань та виробничої практики.

Разом з тим, на мою думку, освітню програму можна ще більше вдосконалити. Зокрема, доцільно замінити освітній компонент «Хімія» на дисципліну «Екологічна токсикологія». Всі види хімії здобувачі вже вивчають у школі, а рівень знань перевіряється під час складання національного мультипредметного тесту (НМТ). Тому знання з цієї дисципліни більшість вступників уже мають на достатньому рівні.

Натомість вивчення екологічної токсикології є дуже актуальним сьогодні. Ця дисципліна допоможе краще зрозуміти вплив різних токсичних речовин на ґрунт, рослини та довкілля, а також оцінювати можливі ризики для агроєкосистем. Особливо важливими такі знання є в умовах сучасних викликів, зокрема наслідків воєнних дій, які можуть призводити до забруднення ґрунтів небезпечними речовинами та синергії їх з пестицидами.

Загалом освітня програма є цікавою для здобувачів і дозволяє отримати необхідні знання для подальшої професійної діяльності у сфері захисту і карантину рослин. Запропоноване доповнення дисципліною «Екологічна токсикологія», на мою думку, зробило б програму ще більш актуальною та корисною для майбутніх фахівців.

Здобувачка першого рівня вищої освіти
ОПП «Захист і карантин рослин»

Юлія ТЯЖКУН

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Сумського національного аграрного університету

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» спрямована на підготовку фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність у сфері фітосанітарного контролю, прогнозування розвитку шкідливих організмів та організації систем захисту рослин. Структура програми є послідовною та включає комплекс дисциплін, які забезпечують формування у здобувачів знань про біологічні особливості шкідників, хвороб і бур'янів, а також сучасні підходи до їх регулювання у виробничих агроценозах.

Важливим є те, що зміст освітньої програми орієнтований на підготовку фахівців, здатних працювати у виробничих підприємствах, фітосанітарних лабораторіях, установах системи державного контролю, а також у науково-дослідних організаціях. Перелік освітніх компонентів охоплює ключові напрями сучасного захисту рослин, зокрема фітопатологію, ентомологію, карантин рослин, інтегровані системи захисту та організацію фітосанітарних заходів.

З урахуванням специфіки діяльності установ системи державної експертизи та фітосанітарного моніторингу, доцільним є уточнення змісту окремих освітніх компонентів програми. Зокрема, доцільно розширити назву та зміст освітнього компонента «Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур та організація заходів регулювання їх чисельності» до формулювання «Моніторинг шкідливих організмів сільськогосподарських культур та організація заходів їх регулювання», що більш повно відображає сучасні підходи до фітосанітарного спостереження. Така назва і зміст дозволяє охопити не лише комах-шкідників, але й інші групи шкідливих організмів – збудників хвороб, бур'яни, кліщів, нематод та інші об'єкти, які формують фітосанітарний стан агроценозів.

Крім того, з метою посилення аналітичної та дослідницької підготовки майбутніх фахівців доцільно доповнити каталог вибіркового дисциплінарного освітнього компонентом «Сучасні методи аналітики у захисті рослин». Вивчення цієї дисципліни сприятиме формуванню у здобувачів навичок використання сучасних методів діагностики, лабораторного аналізу та інтерпретації результатів досліджень, що є важливим для оцінювання фітосанітарного стану посівів та прийняття обґрунтованих управлінських рішень у системі захисту рослин.

У цілому освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» має достатньо змістовне наповнення та спрямована на підготовку фахівців, здатних працювати у сфері сучасного аграрного виробництва та фітосанітарного контролю. Запропоновані рекомендації можуть сприяти подальшому удосконаленню програми та підвищенню її практичної спрямованості.

Директор Сумської філії
Українського інституту експертизи
сортів рослин

Микола САХОШКО